

Paskaidrojuma raksts
Dagdas novada pašvaldības 04.02.2013. saistošajiem noteikumiem Nr.2
“Par Dagdas novada pašvaldības budžetu 2013.gadam”

Dagdas novada pašvaldība ir izveidojusies 2009.gada 1.jūlijā Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā apvienojoties 11 pašvaldībām - Dagdas pilsētai un Andrupenes, Andzeļu, Asūnes, Bērziņu, Dagdas, Ezernieku, Konstantinovas, Ķepovas, Svariņu un Šķaunes pagastiem.

Dagdas novada kopējā platība sastāda 949 km². Iedzīvotāju skaits, kuri deklarējuši savu dzīvesvietu Dagdas novadā uz 01.07.2012. bija 8995. Dagdas novads atrodas Latgales reģiona dienvidaustrumu daļā, Latgales augstienes Dagdas paugurainē, robežojas ar Baltkrieviju, kā arī ar Krāslavas, Aglonas, Rēzeknes, Ludzas un Zilupes novadiem. Lielāko daļu teritorijas aizņem lauksaimniecības zemes un meži. Novada teritorijā ir daudz ezeru, lielākie no tiem ir Ežezers, Dagdas ezers un Kaitras ezers. Daļa Dagdas novada teritorijas ietilpst Rāznas nacionālajā parkā.

Dagdas novada teritorijā ir reģistrētas 360 juridiskas personas – iestādes, individuālie komersanti, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, zemnieku saimniecības, kooperatīvās sabiedrības un nevalstiskās organizācijas. Lielākā daļa uzņēmumu ir reģistrēta lauku teritorijā un nodarbojas ar lauksaimniecību. Dagdas pilsētā esošas juridiskās personas piedāvā plašu pakalpojumu loku un nodarbojas ar tirdzniecību.

Savukārt, lauksaimniecības produkcijas ražotāji piemājas saimniecībās un tūrisma pakalpojumu sniedzēji darbojas kā pašnodarbinātas personas.

Dagdas novada pašvaldība ir 100% kapitāla daļu turētājs pašvaldības SIA “Dagdas komunālā saimniecība”, kā arī kapitāla daļu turētājs SIA “Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija”.

Ar likumu noteikto funkciju realizēšanai nepieciešamos līdzekļus Dagdas novada pašvaldības budžetā sastāda ieņēmumi, kurus veido plānotie nodokļu ieņēmumi – **Ls 1 464 088,-**, kas sastāda 26,48 % no kopējiem ieņēmumiem, nenodokļu ieņēmumi – **Ls 26 089,-**, kas sastāda 0,47% , valsts budžeta transferti – **Ls 3 450 525,-**, kas sastāda 62,41%, pašvaldību budžetu transferti - **Ls 85 340,-**, kas sastāda 1,54 %, ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem - **Ls 502 205,-**, kas sastāda 9,08 % no kopējiem ieņēmumiem. Kopējā 2013 gadā plānoto ieņēmumu summa sastāda **Ls 5 528 997,-**. Līdzekļu atlikums gada sākumā bija **Ls 452 166,-**. Lai varētu nodrošināt vairāku ES strukturālo fondu atbalstīto projektu realizāciju 2013.gadā ir plānots ņemt vairākus aizņēmumus Valsts kasē par kopējo summu **Ls 620 019,-**.

No kopējiem 2013.gadā plānotajiem izdevumiem, vislielāko īpatsvaru veido izdevumi **Izglītībai** – **Ls 2 072 196,-** jeb 31,42 % no kopējiem izdevumiem. Tas izskaidrojams ar to, ka pašvaldības pārziņā darbojas 2 vidusskolas, 4 pamatskolas, 1 sākumskola, 3 pirmsskolas izglītības iestādes, Mūzikas skola, Mākslas skola kā arī Aleksandrovas speciālā internātpamatskola, kas Dagdas novada pašvaldības pārziņā nonāca ar 2009.gada 1.septembri, bet pirms tam atradās Krāslavas rajona padomes pakļautībā. Otrā lielākā budžeta izdevuma daļa ir **Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana** - **Ls 1 123 097,-**, jeb 17,03 % no kopējiem izdevumiem. Šajā sadaļā izdevumu īpatsvars ir tik liels sakarā ar to, ka 2013.gadā ir plānots realizēt vairākus ES struktūrfondu atbalstītos projektus Ūdenssaimniecības sakārtošanas jomā. 2013.gadā ir plānots turpināt Kohēzijas fonda atbalstītā projekta “Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dagdas pilsētā” 2.kārtas realizāciju. Savu līdzfinansējumu šajā projektā pašvaldība ir ieguldījusi 2012.gadā ņemot ilgtermiņa aizņēmumu 339 000 Ls apmērā. Tāpat 2013.gadā ir plānots realizēt Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstības projektu Asūnes ciemā. Līdzfinansējuma nodrošināšanai arī plānots ņemt aizņēmumu Valsts kasē. Šajā gadā ir paredzēt uzsākt Ūdenssaimniecības projektu realizāciju Konstantinovas un Šķaunes pagastos. Līdzfinansējuma nodrošināšanai arī plānots ņemt aizņēmumus Valsts kasē. Izdevumi sadaļai

Atpūta, kultūra un reliģija plānoti ir **Ls 909 396-** apmērā, kas sastāda 13,79% no kopējiem izdevumiem. Šajā sadaļā izdevumu īpatsvars ir tik liels sakarā ar to, ka 2013.gadā ir plānots turpināt realizēt vairākus ES fondu līdzfinansētos projektus kultūras jomā. Kopējais, šo plānoto projektu apjoms sastāda **Ls 439 619,-**. Plānotie izdevumi **Valsts pārvaldei** sastāda **Ls 741 498-** jeb 11,24 % no kopējiem izdevumiem, izdevumu palielinājums šajā sadaļā saistīts ar to, ka 2013.gadā ir paredzētas pašvaldību vēlēšanas, kuru vēlēšanu komisijas darba nodrošināšanai ieplanoti 18 500 Ls. Tāpat šajā sadaļā ir ieplānoti izdevumi, saistībā ar esošo programnodrošinājumu pielāgošanu pārejaio uz EUR valūtu (13 000 Ls). Šajā sadaļā ir plānoti līdzekļi neparedzētiem gadījumiem Ls 30 000,- apmērā, kā arī izdevumi kredīta procentu maksājumiem Ls 39 230,-. **Veselības aizsardzībai** ir plānoti **Ls 685 110,-** jeb 10,39 % no kopējiem izdevumiem, **Sociālajai aizsardzībai** – **Ls 608 201,-** jeb 9,22 % no kopējiem izdevumiem. Kopējā 2013. gadā plānotā izdevumu summa sastāda **Ls 6 595 852,-**. Aizdevumu atmaksām 2013.gadā ir planots izlietot **Ls 265 000,-**, kas sastāda 4,02% no kopējiem gada izdevumiem. Plānotais budžeta līdzekļu atlikums gada beigās ir **Ls 5 330,-**.

Analizējot izdevumus pa klasifikācijas kodiem, var secināt, ka vislielāko īpatsvaru sastāda izdevumi atalgojumiem (1100.kods) – **Ls 2 531 049,-**, kas veido 38,37 % no visiem izdevumiem, bet kopā ar darba devēja sociālo nodokli pat 48,03 %. Ir jāpiezīme, ka ar 2012.gada septembri tika paaugstināts atalgojums pedagogiem, bet ar 2013.gada janvāri palielināts atalgojums visiem pārējiem darbiniekiem, kas saņem atalgojumu no pašvaldības budžeta vidēji par 20 Ls mēnesī. Otrā lielākā sadaļa ir izdevumi pamatlīdzekļiem (kods 5200), - **Ls 1 153 214,-** jeb 17,48 %, izdevumi par pakalpojumiem (kods 2200) ir **Ls 778 507,-** jeb 11,80 %. izdevumi sociālajiem pabalstiem (kods 6000), kas ir **Ls 468 955,-** un sastāda 7,11 % no kopējiem izdevumiem, maksājumi par krājumiem, materiāliem, energoresursiem, precēm un inventāru (2300.kods) – **Ls 591 984,-** jeb 8,98 % no kopējiem izdevumiem.

Dagdas novada pašvaldības speciālajā budžetā kopējā planotā ieņēmumu summa sastāda **Ls 136 062-**, kurā vislielāko īpatsvaru veido mērķdotācija pašvaldības autoceļu fondam – **Ls 132 862**, kas sastāda 97,65% no kopējiem 2013.gadā plānotajiem ieņēmumiem. Jāpiezīmē, ka 2013.gada planotā summa ir par 11 % mazāka ne kā faktiski tika saņemta 2012.gadā. Ņemot vērā līdzekļu atlikumu gada sākumā (Ls 7 014-), izdevumi speciālajā budžetā ir plānoti **Ls 141 696**, - apmērā, no kuriem lielāko īpatsvaru sastāda izdevumi pašvaldību teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai – **Ls 135 040**, -, kas veido 95,30 % no visiem speciālā budžeta izdevumiem. Pēc ekonomiskās klasifikācijas kategorijām vislielāko īpatsvaru speciālā budžeta izdevumos sastāda izdevumi par pakalpojumiem (kods 2200) – **Ls 102 780,-**, kas veido 72,54 % no kopējiem Dagdas novada pašvaldības speciālā budžeta izdevumiem.

Ņemot vērā to, ka Dagdas novada pašvaldība ir novadu veidojošo pašvaldību tiesību un saistību pārņēmēja, Dagdas novada pašvaldības saistību apjoms veidojies apvienojot novadu veidojošo 11 pašvaldību saistības. Saistību kopējais apjoms, kurš nav atmaksāts uz 2013.gada 01.janvāri, sastāda **2 404 616 LVL**. 2013.gadā plānotais aizņēmumu atmaksas apjoms par iepriekšējos gados ņemtajiem aizņēmumiem sastāda **311 517 LVL**. Turpmākajos gados atmaksājamās summas apjoms ir **2 093 099 LVL**.

Dagdas novada pašvaldības sniegtie galvojumi veidojas apvienojoties novadu veidojošo pašvaldību sniegtajiem galvojumiem. No 11 bijušajām pašvaldībām, kuras ir apvienojušās Dagdas novadā, galvojumus bija sniegušas 3 pašvaldības. Kopējais galvotās summas apmērs uz gada sākumu bija **159 513 LVL**. Pārējās ilgtermiņa saistības, kuras veido autolīzings, sastāda **1 942 Ls**, šo apjomu 2013.gadā plānots dzēst

2013.gadā Dagdas novada pašvaldībā ir plānots turpināt iesāktos projektus, sadarbībā ar Valsts reģionālās attīstības aģentūru (VRAA), Valsts izglītības attīstības aģentūru (VIAA), Lauku atbalsta dienestu (LAD) un citām institūcijām, kā arī uzsākt vairākus jaunus projektus.

Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) līdzfinansētie projekti, kurus ir plānots realizēt 2013.gadā, ir sekojošie:

- “Jauna saietu nama būvniecība Dagdas novada Ezerniekos”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 268432.83;

- “Bērziņu pagasta tautas nama rekonstrukcija”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 148395.00;
- „Iekšējās apkures sistēmas nomaiņa Dagdas Tautas namā un siltumtrases rekonstrukcija”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 165978.07;
- „Ūdens iemītņieku mulāžu izveide Jaundomes muižā”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 14000.00;
- „Meža tematikai veltītas izstāžu zāles pilnveidošana Ķepovas pagastā”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 12745.90;
- „Latviešu tautas tērpu iegāde kultūras mantojuma saglabāšanai Dagdas novadā”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 9119.94;
- „Kultūras pakalpojumu kvalitātes uzlabošana Dagdas pilsētā”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 11590.84;
- „Jaunaudžu kopšana Dagdas novada Andrupenes un Asūnes pagastos”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 10508.13;
- „Dagdas vidusskolas sporta zāles vienkāršotā rekonstrukcija”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 48400.00;
- „Daudzfunkcionālā sporta laukuma būvniecība Dagdas pagastā, kura plānotā kopējā summa ir Ls 25410.00.

2013. gadā plānots pabeigt KPFI projektu „Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai Šķaunes pamatskolā”, kura plānotā kopējā summa ir Ls 252813.34;

Šajā gadā turpināsies sekojošie ERAF līdzfinansētus projektus:

- “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dagdas novada Konstantinovas ciemā”, kura kopējā summa ir Ls 251417.43;
- “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dagdas novada Šķaunes ciemā”, kura kopējā summa ir Ls 300470.83;
- “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Dagdas novada Asūnes ciemā”, kura kopējā summa ir Ls 499635.11.

Ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu paredzēts pabeigt projektu:

- „Dagdas novada attīstības programmas un teritorijas plānojuma izstrāde”, projekta plānotās izmaksas ir Ls 46 910,00.

2013. gadā ir turpināsies pārrobežu sadarbības projektus realizācija:

- Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Dabā bez šķēršļiem” ar plānotām kopējam izmaksām Ls 18066.98;
- Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Promoting nature education as efficient mean of awareness raising/People with nature” ar kopējām plānotām izmaksām Ls 54106.77;
- Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts „Tour de Latgale & Pskov” ar kopējām plānotām izmaksām Ls 5563.27;

Sāksies jauns Igaunijas-Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas ietvaros „Dabas terapija vienlīdzīgas dzīves vides pilnveidošanai Latvijas un Krievijas pierobežas reģionos” (Oriģināls nosaukums: „Nature therapy for the improvement equal living standarts in Latvian-Russian border ar kopējām izmaksām 15482.07.

Lai varētu veiksmīgi nodrošināt visu ES struktūrfondu atbalstīto projektu realizāciju, 2013.gadā ir plānots ņemt aizņēmumus Valsts kasē uz kopējo summu **Ls 620 019,-**. Budžeta gada laikā minētā summa var mainīties, atkarībā no iepirkumu rezultātiem.